

RAMON BOADELLA



RAMON BOADELLA



La Festa de les Lletres Catalanes, més reivindicativa que mai

Política i cultura. Si Catalunya fos estat ja tindriem premi Nobel de Literatura. Ho va assegurar Josep-Lluís Carod-Rovira, vice-president del govern català, durant el parlament que va pronunciar a la Festa de les Lletres Catalanes, la popular Nit de Santa Llúcia, vetllada celebrada enguany a Reus el dia 14 de desembre. “La nostra cultura –va afegir– és més gran que la d’altres països amb una demografia més gran.”

Podria haver dit: “i si, a més, no depenguéssim d’un estat enemic i gelós que ha estigmatitzat la cultura catalana”. Com se sap, Madrid va impedir que Àngel Guimerà obtingués el premi Nobel i no va fer res, anys després, perquè l’obtingués Josep Carner, que en va estar a punt. A banda de la pressió oficial, havia fet saber a l’Acadèmia Sueca que un premi a la llengua catalana hauria estat un premi al catalanisme, a un moviment polític independentista.

La política va formar part també, en aquesta festa aparentment literària, del discurs de Jordi Porta, president d’Òm-

La 57a Festa de les Lletres Catalanes, celebrada a Reus el dia 14, va ser més reivindicativa que mai. Planava sobre els assistents la ràbia pel tancament dels repetidors de TV3 al País Valencià. Tanmateix, els editors es van sentir satisfets. Els guanyadors són noms de prestigi.

nium Cultural, l’entitat que l’organitza. Cultura i política anaven especialment lligades per l’actualitat. Carod-Rovira i Porta es van referir al tancament de repetidors de TV3 al País Valencià.

Jordi Porta va obrir el capítol polític del seu parlament recordant que, a la jornada del 10 de novembre passat, “dèiem que la definició del nostre marc institucional com a nació lliure és la condició prèvia per a la determinació posterior dels possibles programes, anomenats de dretes o d’esquerres, sobre el tipus de societat que volem” i “reclamàvem que en la definició d’aquesta

condició prèvia hauria de ser possible la confluència de diverses opcions programàtiques”.

Aquesta voluntat, va comentar, ha estat present històricament en totes les opcions ideològiques.

“Avui que hem recordat alguns reusencs il·lustres, deixin-me mencionar –va dir– una persona que ha passat més desapercebuda i que pot ser un exemple extrem d’aquesta confluència. Va escriure el que ara breument els citaré: ‘Si es va passant d’un estat de força a un estat de dret, com alguns juristes diuen, per què les Corts Espanyoles han de

RAMON BOADELLA



La vetllada, celebrada el dia 14 al Palau de Fires i Congressos de Reus, va congregar uns 900 participants. Lluís Gavalrà es va submergir per primer cop en la poesia del reusenc Gabriel Ferrater, homenatjat a la festa. En primer terme i d'esquerra a dreta, Txema Martínez (premi Carles Riba) i M. Dolors Farrés (finalista del Sant Jordi). En segona línia i d'esquerra a dreta, Pep Coll (Sant Jordi) i Guillem Frontera (premi Mercè Rodoreda).

tenir més dret a dins de Catalunya que el poble català? Es tracta d'un poble —el català— que vol regir per si mateix els propis destins.' Això ho escrivia en castellà Joan Montseny, també conegut com Federico Urales. Pare de la Frederica Montseny i anarquista nascut a Reus i que publicava aquest text a la *Revista Blanca* l'any 1932. Fa justament 75 anys. Sembla que no hagi passat el temps."

Per acabar, el president d'Òmnium Cultural, Jordi Porta, va parlar de la vitalitat de les delegacions territorials, que "es van renovant en una dinàmica que considerem positiva".

Els premis. El 48è Sant Jordi de novel·la va recaure en Pep Coll per l'obra *Les senyorettes de Lourdes* [entrevista p. 74]. En va quedar finalista Maria Dolors Farrés (Vic, 1962) per la novel·la titulada provisionalment *L'hora quieta*. L'acció de l'obra es desenvolupa al segle XIV, al priorat osonenc de Sant Llorenç del Munt, un dels diversos monestirs que comparteixen aquest nom a Catalunya. Els protagonistes, dos frares de l'orde augustinià, senten atracció homosexual des del moment que es veuen, l'any 1378, una de les èpoques més convulses de l'edat mitjana: l'esclat del cisma d'Occident i els rebrots devastadors de la pesta negra. El metge Galzeran de Monsingle i el traductor Berenguer de Vallclara, fills de famílies

osonenques benestants, es troben obligats a treballar en una activitat conjunta, la traducció al català d'obres llatines de contingut mèdic, entre les quals es destaquen alguns tractats d'Arnau de Vilanova. Quan es manifesten els seus desigs contranaturals, de seguida comença la dura batalla amb la pròpia consciència religiosa, entrenada per a la conducta disciplinada i l'estricta celibat. Galzeran i Berenguer procuren per tots els mitjans d'evitar el pecat capital que representaria la unió física entre homes, però l'amor absolut triomfa sobre els terrors del segle XIV i els dona força per a arribar al fons de les seves ànimes i obrar en conseqüència.

Guillem Frontera va obtenir el Mercè Rodoreda de contes per *La mar enfora* [entrevista p. 75].

Txema Martínez Inglés (Lleida, 1972) va guanyar el Carles Riba de poesia per *L'arrel i la pluja*. El poeta forma part del grup d'escriptors agrupats a l'entorn del sobrenom d'*Imparables*. La seva tasca no es limita només al món de la poesia, sinó que també exerceix habitualment de traductor, crític literari i articulista; en aquest àmbit és col·laborador dels diaris *Avui* i *Segre*. Un centenar dels seus articles són publicats a *Les cendres*.

L'arrel i la pluja és un dietari poètic, en el sentit més ampli del terme. Dietari com a recull d'unes vivències concretes a través del temps, dels dies, de l'aigua

i de la pluja, que parlen a través dels versos, igual com anotacions aparentment immediates. Un dietari, també, sentimental, moral i intel·lectual, perquè parla de totes aquelles coses que ens condicionen i que no es veuen, i que creixen des de dins per conduir els nostres actes i les conseqüències d'aquests actes. És, doncs, un conte amb protagonistes, amb principis i finals, amb nusos i desenllaços. Tots quatre llibres seran publicats per Proa.

Maria Pilar Gil (Badalona, 1967) va guanyar el 34è premi Joaquim Ruyra de narrativa juvenil per l'obra *Créixer amb Poe* i Lluís Hernández i Sonal (Pont de Suert, 1956), el 45è premi Josep Maria Folch i Torres per l'obra *Certificat C99+*. El 7è premi de teatre Joaquim M. Bartrina va quedar desert.

Entre més premis d'articles i de mitjans audio-visuals catalans —els professionals dels mitjans escrits catalans continuen exclosos de la festa—, es va donar també el 7è premi Leandre Colomer de novel·la històrica, que va distingir l'obra *El manuscrit de Wadi-Al-Abmar*, de Silvestre Hernández i Carnè (Badalona, 1952) i el 24è premi Ferran Soldevila de biografia, memòries i estudis, obtingut per l'obra *El mas i la vila a la Catalunya medieval (segles XI-XV)*, de Víctor Fariás Zurita (Santiago de Xile, 1961).

Lluís Bonada